

JEDNOŚĆ NARODOWA

Nr. 88

Białystok, dnia 19-20 grudnia 1945

Koh. II

Po zjeździe Polskiej Partii Robotniczej

Pierwszy zjazd PPR zakończył swe 7-dniowe obrady. 1100 delegatów, z głosem decydującym wybranych na powiatowych konferencjach partyjnych w tajnym głosowaniu oraz 437 delegatów z głosem doradczym, rozjeżdżali się w teren. Ta przeszło półtora-tysięczna masa delegatów wraca do swych organizacji partyjnych, wraca do swych fabryk, wsi, urzędów i instytucji uzbrojona, w potężny oręż ideowy. Pierwszego zjazdu delegaci zmobilizują całą 210.000 armię członków PPR, by wraz z nimi pójść w głąb milionowych mas pracujących, by do każdej izby robotniczej, każdej chaty chłopskiej, do każdego inteligenta pracującego zamieścić prawdę pierwszego zjazdu PPR. Zjazd ten bowiem ma donieść znaczenie nie tylko dla członków tej partii, ale i dla całej klasy robotniczej, dla całego narodu polskiego.

Jeden z tworców PPR, jej generalny sekretarz, obywatel Gomułka, z okresu okupacji znany szerokim rzeszom robotniczym pod pseudonimem „Wiesław” zda je sprawozdanie z czteroletniej działalności partii od chwili jej założenia w styczniu 1942 r. do chwili obecnej. Sprawozdanie to zdaje, że Wiesław nie tylko przed swoją partią, lecz przed całą klasą robotniczą, przed całym narodem, albowiem cała działalność PPR, to jedno pasmo poszukiwania w najcięższych, skomplikowanych warunkach, najlepszych drogach prowadzących do wyzwolenia ojczyzny, jedno, długie pasmo ofiarnej walki o niepodległość i pracy nad odbudową wskrzeszonej ojczyzny. Przytaczając fakty i dokumenty, ob. Gomułka odzwierciedla jaskrawy obraz niedawnej przeszłości partii i narodu.

Naród polski zaczął zakuty w kajdany niewoli hitlerowskiej. Dziesiątki tysięcy robotników, chłopów i inteligentów wywoził okupant na zagładę do Majdanka i Oświęcimia. Wszystko co było zdrowe w narodzie polskim, rwało się do odwetu, do czynu, do walki z przeklętym okupantem. Poszczególne jednostki wojskowe i poszczególne ludzie samodzielnie prowadzili akcje zbrojne przeciw okrowcom hitlerowskim. W tym samym czasie emigracyjny rząd londyński kontynuował obszarnczo-kapitałistycznej sanacji mówił do umęczonego narodu: „Nie dajcie się sprowokować do wystąpień, stojcie z bronią u nogi. Pamietajcie, że macie dwóch wrogów. Niemcy i Rosję. Wasza walka z wrogiem niemieckim wzmocniłaby wroga sowieckiego. Czekajcie, aż się obydwa wykrwawia”. Rząd emigracyjny w skład którego wchodził dzisiejsi działacze PPR, zakazał podległym organizacjom wojskowym w kraju wszelkiej działalności zbrojnej przeciwko okupantowi. Uważał on za

(Ciąg dalszy na str. 2-giej)

Z konferencji ministrów spraw zagranicznych

Moskwa Specjalny komunikat wydany w Moskwie dnia 16. bm. „W dniu dzisiejszym rozpoczęła się konferencja ministrów spraw zagranicznych — Anglii, Związku Radzieckiego i U. S. A. Związek Radziecki reprezentowany jest przez delegację, na czele której stoi komisarz spraw zagranicznych Włodzisław Molotow, na czele delegacji U. S. A. stoi sekretarz stanu James Byrnes, a na czele delegacji brytyjskiej — minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii Ernest Bevin.

Moskwa Pierwsze posiedzenie konferencji ministrów spraw zagranicznych trwało dwie i pół godziny i odbyło się w

pięknym pałacyku na Spiridonowce, zbudowanym przez jednego z dawnych magnatów przemysłu Moskwy. Ołbrzymia sala balowa, oświetlona kryształowymi świecznikami była ozdobiona barwami trzech mocarstw, a na ścianie wisiał

ogromny obraz olejny przedstawiający podpisanie paktu brytyjsko-radzieckiego w 1941 roku. Na środku sali przy okrągłym stole zajęli miejsca członkowie delegacji. Obrady toczyły się w bardzo podniosłym nastroju.

Sytuacja gospodarcza i finansowa Francji

Paryż. — Na posiedzeniu Komisji Finansowej Francuskiego Zgromadzenia Konstytucyjnego, min. skarbu wygłosił expose o sytuacji gospodarczej i finansowej Francji. Rok 1945 zamknie się 460 miliardami po stronie wydatków i 220 miliardami po stronie dochodów. Dochody pokryją wprawdzie tylko 41 proc. wydatków, ale minister jest mimo to dobrej myśli, gdyż USA, które nie były przez wojnę zniszczone, odsetek ten wynosi 42 proc., a w Anglii 55 proc. Inflacja nie zagraża krajowi, aczkolwiek obieg pieniężny ostatnio wzrósł.

Równocześnie jednak wzmogła się aktywność gospodarcza kraju, wyrazem czego jest wzrost produkcji z 35 proc. do 55 proc. stanu przedwojennego. W ślad za tym

dochody podatkowe państwa wzrosły z 11 miliardów w styczniu do 25 miliardów w październiku r.b.

Projekt budżetu Francji na rok 1946 zamyka się w granicach 464 miliardów po stronie wydatków i 280 miliardów po stronie dochodów. Deficyt, który w r. 1944 wyniósł 300 miliardów a w roku bieżącym 240 miliardów, powinien zmniejszyć się w roku przyszłym do 104 miliardów.

Minister spodziewa się pokryć przyszły deficyt budżetowy.

Zapytany w sprawie ewentualnej dewaluacji franka, o czym wie le ostatnio mówi się i pisze, min. Pleven odpowiedział wymijająco, że to należy w pierwszym rzędzie do kompetencji ministra gospodarki narodowej.

Aresztowanie markiza Kido

Moskwa Agencja Tass donosi, że najbliższy doradca cesarza japońskiego Harohito, markiz Kido został na mocy rozkazu sztabu Mac Arthura aresztowany i osadzony w więzieniu Sugamo.

Były minister węgierski skazany na śmierć

Moskwa Agencja Tass donosi z Budapesztu, że rząd ludowy skazał na karę śmierci i konfiskatę mienia, jednego z głównych przestępców wojennych — byłego ministra rolnictwa Palfie.

Portugalska Liga antyfaszystowska

Moskwa Agencja Tass donosi, że w Ameryce Łacińskiej powstała portugalska Liga antyfaszystowska, która dąży do zjednoczenia wszystkich elementów demokratycznych dla walki z obecnym ustrojem Portugalii. Przewodniczącym Ligi prof. Pinedo oświadczył, że w Portugalii istnieje podziemny ruch oporu przeciwko rządowi Salazara. Komitet wykonawczy Ligi zamierza zwrócić się do organizacji Narodów Zjednoczonych z żądaniem, aby postanowienia poczdamskie zostały również zastosowane do dyktatury Portugalii, gdyż faszystowski rząd Salazara jest nielegalny.

Marszałek Tito o stosunkach jugosłowiańsko-włoskich

Belgrad — Prasa jugosłowiańska zamieszcza artykuł marszałka Tito na temat stosunków jugosłowiańsko-włoskich. Marszałek Tito podkreśla, że stosunki między Jugosławią i Włochami nie są najlepsze. Prasa włoska zamieszcza często ataki na Jugosławię. Dla przywrócenia dobrych stosunków jest konieczne, aby Włosi uznali fakt, że Jugosławią była ofiarą agresji imperialistycznej. Jak dotychczas Włochy

Peron likwiduje prasę demokratyczną

Moskwa Agencja Tass donosi, że według wiadomości otrzymywanych przez dziennik „News York Herald Tribune”, najpoważniejsze pismo opozycyjne w Argentynie („La Critica”) zostało opanowane przez zwolenników pułkownika Perona. Demokratyczny redaktor pisma Tabard został usunięty przemocą przez klikę wojskową i stanowisko jego objął przedstawiciel rządu Costa.

„La Critica” posiada największy nakład ze wszystkich pism argentyńskich i dotychczas stale demaskowała działalność hitlerowców i faszystów w Ameryce Południowej i domagała się zerwania stosunków dyplomatycznych z rządem gen. Franco.

Reakcja giełdy na nacjonalizację kredytu

Paryż — Reakcja giełdy na nacjonalizację kredytu wyraziła się powszechnym spadkiem walorów. Prasa francuska przypisuje to przepisom o odszkodowaniu dawnych akcjonariuszy banków nacjonalizowanych ustalającym stałą wysokość oprocentowania, długiemu okresowi wykupu, rozróżnieniu między wielkimi i małymi właścicielami i ucieczce walorów za granicę.

Przemówienie min. Bidault

Paryż — Francuski minister spraw zagranicznych Bidault wygłosił na zebraniu partii republikańsko-ludowej przemówienie na temat konferencji w Moskwie. Powody, dla których Francja nie bierze udziału w konferencji ministrów nie są dostateczne, sama tylko Francja może zdecydować, jakie obiekty polityki międzynarodowej ją interesują. Francja ma prawo do tego, by zostać wysłuchaną w sprawach dotyczących polityki sojuszniczej w Niemczech. Minister oświadczył, że jest przekonany, iż postulaty Francji mimo wszystko zostaną zadowolone pozytywnie.

Uczestnicy zebrania przyjęli z zadowoleniem do wiadomości fakt podpisania umowy między Francją i Wielką Brytanią w sprawie Syrii i podkreślili zasługi min. Bidault w rozstrzygnięciu tej trudnej kwestii. Podkreślono, że ściśle porozumienie między Anglią i Francją jest niezbędne dla odbudowania pokoju w Europie i powinno ono dać podstawę nowej organizacji. Francja winna również zaciśnąć węzły przyjaźni z innymi narodami a przede wszystkim z Z. S. R. R.

Komunikacja lotnicza między Europą i Ameryką

Paryż — Samolot Ciel-de-Paris, własność francuskiej transkontynentalnej spółki lotniczej, przybył z Waszyngtonu do Paryża po 15 godz. lotu. Regularne loty pasażerskie rozpoczną się z początkiem 1946 r., początkowo trzy razy w tygodniu.

Dymisja dyr. departamentu informacji

Londyn Agencja Reutersa donosi z Tel Aviv, że rząd przyjął dymisję dyrektora departamentu informacyjnego — Horwatha. Oświadczył on, że różnica między obietnicami danymi przez rząd pracy a polityką prowadzoną w Palestynie tak duża, że nie może on pozostać dłużej na swoim stanowisku.

Po zjeździe Polskiej Partii Robotniczej

(Ciąg dalszy ze str. 1-iej)

zdradę narodową najmniejszą akcją wspierającą walkę Armii Czerwonej. Wypowiedział wojnę bratobójczą i utworzył bojówki, które w haniebnym, skrytobójczym sposobie mordowały swych przeciwników, którzy mogliby im przeszkodzić w zachowaniu władzy dla siebie, wbrew interesom milionowych rzesz narodu.

Zadania ze starych partii nie przeciwstawiła się w owym okresie tej antynarodowej polityce rządu londyńskiego. „Zle byłoby z takim narodem, który prowadził podstępny zbrojny wyjazd z siebie ludzi i siły dla własnego ratunku. Przestępstwa wobec rzeczywistości nie przechodzą bezkarnie nie tylko dla życia jednostek, lecz tak samo dla życia całych narodów. Nie wydał ze siebie naród niemiecki siły i ludzi, którzyby w porę zniszczyli hitlerizm. Zarazem sam do glebi bakcylii faszyzmu musiał obecnie odpokutować swoje winy. Bojownicy i milicjanci wolności narodu polski a szczególnie klasa robotnicza i wszyscy ludzie pracy najemnej nie mogli nie mieć partii, która by organizowała walkę z najcięższym niemieckim. Musieli mieć partię i dla organizowania ich walki o wolność i niepodległość i dla zabezpieczenia owoce tej walki w godzinie wyzwolenia. A takiej partii na klasę wrześniej nie było. Dlatego taka partia utworzyła. Dlatego powstała PPR.” (Gomulka)

W ten sposób z łona mas pracujących wyłoniona PPR nie miała i nie ma innych dążeń, jak dążenia leżące na płaszczyźnie obywatelskich interesów klasy robotniczej i narodu. I dlatego PPR ma prawo uważać siebie nie tylko za partię klasy robotniczej, lecz i narodu polskiego. W okresie okupacji nie było ważniejszego zadania dla narodu, jak walka z okupantem. PPR pierwsza w ciemną noc hitlerowskiej niewoli podniosła sztandar walki zbrojnej z okupantem. Powołała do życia w 1942 r. Gwardię Ludową, która natychmiast przystąpiła do śmiałej walki zbrojnej z okupantem. PPR pierwsza wskazała naszemu narodowi, na decydującą rolę, jaką dla wyzwolenia Polski i utrwalenia jej niepodległości ma Związek Radziecki i wezwała cały naród do złączenia swego wysiłku z wysiłkiem Czerwonej Armii w walce przeciwko jednemu, wspólnemu wrogowi. Niemcom i hitlerowskiemu. Zdając sobie sprawę, że siła narodu leży w jego jedności, PPR występuje z inicjatywą politycznego zjednoczenia narodu polskiego. PPR pracuje nad wykonywaniem jednolitej polityki robotniczej, aż osiągnie w 1942 r. porozumienie z bratnią RPPS. Ostro stawia sprawę konieczności solidarności robotniczo-chłopskiej i współpracy z inteligencją pracującą. W celu połączenia wysiłku zbrojnego narodu, zimą 1943 PPR podjęła inicjatywę zjednoczenia Gwardii Ludowej z Krakowskim Siłami Zbrojnymi, podlegającymi AK, wysuwając jedynie dwa podstawowe warunki: 1) zjednoczone siły wojskowe natychmiast podejmą walkę z okupantem; 2) sannażona konstytucja z 1935 r. nie będzie obowiązywała po wyzwoleniu Polski. Warunki te zostały odrzucone przez rząd londyński, wicepremierem którego był wówczas pan Mikołajczyk.

Dla każdego uczciwego Polaka.

szczeremu patrioty stało się jasne, że rząd emigracyjny prowadzi do nowej zguby, że Polska znów może zawisnąć nad przepaścią. Jeśli nie będzie zniweczona, haniebną antynarodową polityką tego rządu, że wybiła godzina, by demokracja polska ujęła ster do ręki i doprowadziła naród do walki. Wówczas PPR pierwsza w zespole stronnictw demokratycznych podjęła przed dwoma laty inicjatywę powołania do życia KRN, reprezentującej wszystkie demokratyczne kierunki polityczne w Polsce. Powołano również dowództwo Armii Ludowej. W ten sposób skończono z filacją reprezentowania przez rząd londyński całego narodu polskiego. Te role PPR w dziele wykonywania frontu jedności narodowej ukoronowanej utworzeniem KRN podkreślił w swej mowie powitalnej prezydent ob. Bierut, mówiąc: „Witam ten zjazd, jako zjazd partii, której KRN w pierwszym rzędzie zawdzięcza swe powstanie, swą dzisiejszą rolę i znaczenie w narodzie i państwie. W tej walce najcięższej i najtrudniejszej w naszych dziejach, PPR odegrała czołową i przedniącą rolę”. Premier Osóbka-Morawski, witając zjazd, oświadczył: „W okresie okupacji, kiedy wiele partii i grup dziś znajdujących się w ramach rządu Jedności Narodowej zajmowało inne, nieraz wręcz przeciwnie stanowisko polityczne, PPR była głównym ośrodkiem wokół którego skupiały się wszystkie szczerze demokratyczne elementy: socjalistyczne, ludowe i inteligencji demokratycznej, by wykuć nową, szlachetną, przez nikogo poważnego prawie nie kwestionowaną, dziś, koncepcję polityczną, która odniósłaby bezprzekładne zwycięstwo, która obróciła o 180 stopni koło historii polskiej”.

W ten sposób linia polityczna PPR, jej wielki dorobek stał się koncepcją całego obozu demokratycznego, stał się dorobkiem całego narodu polskiego.

W dalszym ciągu sprawozdania z działalności KC, odtworzony został obraz ogromu pracy włożonej przez PPR w dzieło odbudowy kraju po wyzwoleniu go spod jarzma okupacji niemieckiej. Dzięki — w pierwszym rzędzie — słusznej polityce PPR, została w myśl interesów Polski rozwijana sprawa naszych granic zachodnich, na Odrze, Nisie, Łużyckiej i Bałtyku. PPR najbardziej przyczyniła się do utworzenia Wojska Polskiego.

PPR zainicjowała mobilizację robotników i chłopów do szkół oficerskich, na odpowiedzialne stanowiska w administracji, w przemysłach i w innych dziedzinach życia. PPR dała największy wkład w montowanie anaratu państwowego, umiarkowanie wraz z klasą robotniczą i na jej czele, zmniejszenia liczby fabryk i warsztatów pracy.

PPR najaktywniej doprowadziła do rozparcelowania ziemi obszarniczej.

Orłowska

(C. d. n.)

Japonia zrywa stosunki z Watykanem

Paryż. Agencja „France Presse” donosi z Tokio, że generał Mac Arthur nakazał rządowi japońskiemu zerwać stosunki dyplomatyczne z Watykanem.

Co piszą inni

„Rzeczpospolita”, w swoim wstępnym artykule, poruszając sprawę chleba i perspektywy, pisze:

„Niedostatek w zaopatrzeniu, braki artykułów pierwszej potrzeby są obiektywnie jednak dokuczliwe dla wszystkich ludzi pracy. Oczywiście — państwo stara się dać pierwszeństwo w zaopatrywaniu tym grupom ludności, jak górnicy czy hutnicy, których trud i czy się z wydatkowaniem energii znacznie większym niżeli np. trud elektrotechnika czy nauczyciela. Państwo bierze również pod uwagę znaczenie danej pracy dla dzieła odbudowy. Uwzględniwszy już jednak i te różnice — obiektywnie braki po równi dotyczą wszystkich.”

Zrozumiałą jest rzecz, że uwzględnienie przez państwo wydatkowania energii roboczej przy znaczeniu danej pracy dla państwa przy zaopatrywaniu pracujących jest zupełnie słuszne i inaczej być nie może. Są bowiem prace związane z narażeniem zdrowia lub nawet życia pracownika, są inne wolne od tego. Są prace wymagające ogromnego wysiłku umysłowego lub fizycznego, są inne, które tego nie wymagają.

Braki obiektywne, dotyczące dziś jeszcze wszystkich pracujących, różne odbijają się w ich świadomości.

„W wielu fabrykach, a nawet w wielu urzędach gospodarczych, pracownicy zdobywają się na to, żeby poza sprawą chleba pamiętać o sprawie perspektywy, żeby czuć i rozumieć wagę i wielkość dokonywanych się zmian. Nie sposób bowiem żyć i pracować w takich jak obecnie warunkach — tracąc z oczu perspektywę, przesłanianą po tysiącokroć przez codzienne i jakże dokuczliwe kłopoty.”

Nie można by pomyśleć ani na chwilę o poważnej pracy nad odbu-

dową kraju w dzisiejszych ciężkich warunkach powojennych, gdyby nie istniała pewna znaczna część ludzi, którym codzienne kłopoty o chleb, mieszkanie i ubranie nie zdołają zasłonić owej perspektywy, ludzi, którzy potrafią pociągnąć za sobą wielu innych i izolować malkontentów i wrogów od podstawowej masy pracujących.

„I chociaż wszyscy dziś odrzuwamy tęsknotę do ułomowanych warunków życia do jego stabilizacji, nauczyliśmy się rozumieć, że do naszego dobrobytu i bezpieczeństwa wiedzie droga, która nam dziś często zaprzeczaniem spokoju i sytości, że obiektywnie sprawa chleba tam szybciej przestanie być dla nas wszystkich zagoniem, im częściej naszymi pracami i myślami kierować będzie sprawa perspektywy. Nie sposób bez niej stworzyć dobrego, nie sposób bez niej żyć i tworzyć.”

Był określić, kiedy ludzie z perspektywą wolnej i niepodległej Polski tarazali się na śmierć w walce z okupantem, dziś zaś jest okres, kiedy, mając wolną i demokratyczną ojczyznę, z perspektywą jej szczęścia i dobrobytu zwyciężać będą wszelkie przeszkody w dziedzinie odcudowy i przebudowy kraju.

„Ch'opski Sztandar” w artykule p. t. „Kompleks zachodni” odpiiera oskarżenia ze strony pewnych ośmów demokracji skierowane pod adresem peselowców o to, że ślepo naśladują wzory zachodnie, czyli innymi słowami chorują na t. zw. kompleks zachodni i w związku z tym pisze:

„Nie zapomnimy o tym, że całe nasze życie, rozwój naszej kultury, oświaty i obywatelstwa od tysiąca lat związany jest z zachodnią Europą. Nie wstydzimy się tego, że polscy cywilizacyjni ścigaliśmy już w pierwszych wiekach naszej historii na zachód, często omijając wzory niemieckie, a czerpiąc podnieść i pewne treści postępu kulturalnego z krajów romańskich, z Włoch i Francji. Wszelkie prądy religijne, naukowe, kulturalne i społeczne, rozbudzące w Europie zachodniej, bujnie przemierzyły do nas.”

Nie należy jednak zapominać, że na Zachodzie były obok prądów postępowych, prądy wsteczne, że zarówno przed Wielką Rewolucją Francuską jak i po niej było wiele rzeczy we łuk nas godnych nie naśladowania i pochwał, lecz potępienia. I nie to ważne, że się ulega, czemuś, lecz to czemu się ulega.

Pismo, chwalec ostrożność labourystów w działaniu, powiada:

„Ta ostrożność i przeczność angielskich labourystów w realizowaniu dzieła przebudowy społecznej powinna być zastanawiająca dla każdego, komu leży na sercu odbudowa i postęp gospodarczy kraju, kto zarazem nie chce dopuścić do tego, ażeby jutro w gwałtownie zmienionym ustroju gospodarczym nie było głodne, nagie i bosa — właśnie dla świata pracy.”

Lecz należy dojrzeć, poważny protest przeciwko tej polityce „przezorności” rządu labourystów w Wielkiej Brytanii społeczeństwa angielskiego jak i w łonie samej Partii Pracy. Jeśli zaś chodzi o politykę kolonialną i zagraniczną Anglii to wszyscy szczerzy demokraci są jej przeciwni. Czyba więc dla żadnego szczerzego demokraci nie byłoby zaszczytem ulegać temu załodniemu kompleksowi i podchwalać wyczyny Anglików w Palestynie czy też w Indonezji?

I trzeba stwierdzić, że polska demokracja mało widzi rzeczy na Zachodzie godnych naśladowania.

Peselowcy są jednak zdecydowani naśladować Anglików, gdy twierdzą:

„Nie wstydzimy się, że zwracamy uwagę na demokrację zachodnią.”

M

Delegacja Polaków z Ameryki u prezydenta Bieruta

Dnia 17 grudnia 1945 przybyła do Belwederu delegacja Polaków z Ameryki reprezentująca połączone organizacje demokratyczne Polonii amerykańskiej.

Delegacja złożyła prezydentowi Bierutowi w imieniu Polonii amerykańskiej dar w postaci wiecznego pióra złotego, ołówka w cennym etui i wręczyła list od stowarzyszeń polskich.

Dziennikarze na konferencji moskiewskiej

Paryż. Agencja „France Presse” donosi, że przedstawiciele prasy zagranicznej przebywający w Moskwie z okazji konferencji ministrów spraw zagranicznych nie są jednako traktowani. Na konferencję prasową zorganizowaną przez min. Byrnesa zostali zaproszeni jedynie dziennikarze amerykańscy i brytyjscy. Dziennikarze francuscy, chińscy, polscy, czechosłowaccy, jugosłowiańscy oraz poludniowo-amerykańscy nie mogli wziąć udziału w konferencji, mimo starań jakie w tej sprawie czynili.

Rząd demokratyczny w Azerbejdżanie

Moskwa. Agencja TASS donosi, że partia demokratyczna w północnym Azerbejdżanie irańskim utworzyła rząd po przeprowadzeniu wyborów. Partia demokratyczna Azerbejdżanu powstała w 1911 roku. Celem tej partii jest całkowita autonomia irańskiej części prowincji Azerbejdżanu.

Proces ludożercy

— W Nowej Gwinei odbył się proces pewnego japońskiego oficera, który zjadł Australczyka.

Ze Sądu Specjalnego

W dniu 27 listopada 1945 r. miała się odbyć w Łomży rozprawa w sprawie Gajgera Jana i Bialeckiego — Sądu Specjalnego Karnego apelacji warszawskiej. Rozprawa się nie odbyła z powodu niesprowadzenia oskarżonych do Łomży z więzienia w Białymstoku.

W dniu 30 listopada 1945 r. Sąd Specjalny Karnego apelacji warszawskiej, na Sesji Wyjazdowej w Ostrołęce rozpoznał dwie sprawy: 1) Stanisława Mikołajczyka i 2) Adolfa Zyglera oskarżonych z art. 1 § 2 Dekretu P.K.W.N. z 31 sierpnia 1944 r. (w redakcji znowej) zwanym 16 lutego 1945 r.

Mikołajczyk był oskarżony o to, że w latach 1941-44 na terenie gminy myszyński pow. ostrołęckiego, idąc na rękę okupacyjnej władzy niemieckiej, działał na szkodę ludności cywilnej Państwa Polskiego, donosząc okupacyjnym władzom o pojawieniu się w okolicy Polaków uciekających z robot przymusowych z Prus Wschodnich oraz bijąc jako sołtys wsi Polty w latach 1943-44 osoby cywilne za niewykonanie zarządzeń władz niemieckich, odcinających się do administracji terenami okupowanymi. Sąd Specjalny Karnego po rozpatrzeniu sprawy Mikołajczyka z o. stawione go mu zarzutu uławnił. Przewód sądowy nie tylko nie wykazał, że by Mikołajczyk wydał kogokolwiek z ukrywających się Polaków, ale stwierdził, że w całym szeregu wypadków oskarżony ukrywał osoby poszukiwane przez niemieckie władze, a wiedząc o ukrywających się nikogo nie wydał, ale nawet uprzedzał o mających nastąpić aresztowaniach.

Co się tyczy bicia w dwu wypadkach to pobicie nie miało nic wspólnego ze stanowiskiem sołtysa.

W drugiej sprawie — Zygler Adolf był oskarżony o to, że w okresie czasu od 1943-44 r. w My-

żyńcu, pow. ostrołęckiego, jako volksdeutsch idąc na rękę władzy okupacyjnej działał na szkodę Państwa Polskiego i cywilnej ludności przez należenie do zbrojnej organizacji hitlerowskiej S.A.

Sąd Specjalny Karnego po rozpatrzeniu sprawy Zyglera uznał go winnym dokonania zarzucanego mu czynu i skazał na karę śmierci, pozbawienie praw publicznych i obywatelskich, praw honorowych na zawsze, oraz na konfiskację na rzecz Skarbu Państwa całego jego mienia.

Zygler do winy częściowo się przyznał, że nając, że przymusowo został zapisany do S.A. i wcielony do oddziałów szturmowych Niemieckiej Socjalistycznej Narodowej Partii Pracy, jednak bronił: nie posiadał i w obławach, łapaniach czy innych czynnościach egzekucyjnych udziału nie brał. Przewód sądowy jednak ustalił, że Zygler będąc członkiem S.A. posiadał broń i jeździł na akcje. Sąd uznał że oskarżony będąc obywatelem polskim, postępując jak to zostało wyżej podane, a na rozprawie stwierdzone — popełnił zdradę w stosunku do Państwa Polskiego przyjmując obywatelstwo niemieckie.

Skazany odwołał się do łaski Prezydenta K.R.N.

Na marginesie obu spraw Sądu Specjalnego Karnego mającego siedzibę w Łodzi i rozp. znajdującego na Sesjach Wyjazdowych, zauważyć wypada, że obie rozprawy odbyły się przy pokonywaniu przez Sąd nadzwyczajnych trudności komunikacyjnych. Aby zdążyć na dzień 27 listopada na rozprawę do Łomży z Białymstoku, gdzie jeszcze 23 listopada Sąd Specjalny rozpatrywał sprawę Jesiana Wacława, Sąd wysłał z Białegostoku wyjechać 24 listopada. Potem z Łomży do Ostrołęki „jechał” dwa dni, wreszcie do Łodzi mógł wrócić dopiero 3 grudnia. Wszędzie trzeba było walczyć o środki lokomocji.

Rolnicy — Plantatorzy Tytoniu!

W chwili, gdy akcja wykupu tytoniu jest w pełnym toku, w poczuciu odpowiedzialności, jaka ciąży na Dyrekcji Polskiego Monopoliu Tytoniowego w stosunku do Skarbu Państwa, zwracam się do Was z następującym apelem:

Jako plantatorzy tytoniu spełnijcie w całej pełni swój obowiązek wobec Państwa. Pamiętajcie, że surowiec tytoniowy jest własnością Państwa i jednym ze źródeł zasilańcych jego skarb, który nie może być pusty, gdy Polska ma żyć i rozwijać się. Dostarczajcie do stacji wykupowych cały zbiór tytoniu, pochodzący z Waszych plantacji.

Postępując w ten sposób będziecie w zgodzie z Waszym honorem i uczciwością, a równocześnie odniesiecie poważne korzyści. Zaręczam Wam bowiem i gwarantuję, że tak zapłatę gotówkową za odstawię tyton jak i premie towarowe w ilościach ustalonych przez Ministerstwo Skarbu w dniu 24 października r. b., otrzymacie natychmiast przy odstawie na stacjach wykupowych. Premie te są dosłowne, bo na każde 100 złotych, uzyskanej należności za dokonania odstawy surowca, plantator ma prawo kupić po cenach sztywnych: 1,5 kg cukru, 2 kg soli, 10 pudełek zapalek oraz 100 sztuk papierosów bezostinkowych lub 200 sztuk papierosów ostinkowych.

Wiem, że namawiają Was ze wszelkich stron nieuczciwi, nielegalni handlarze, abyście im surowiec sprzedawali. Idąc na łepich podszeptów, nieścisłny plantator popiera tych wyrzutek społeczeństwa, którzy stronią od uczciwej pracy, podbijają ceny, szabrują i przez to wszystkim opóźniają budowę gospodarczą kraju.

Sprzedając im surowiec — plantatorzy poza tym, że popełniają przestępstwo skarbowe, stają się współwinnymi rozstroju naszego życia gospodarczego.

Wobec tego, równocześnie oświadczam Wam, że władze skarbowe będą wobec opornych i nieuczciwych plantatorów postępowały z całą surowością prawa. Jeżeli plantator nie stawia się w dniu wyznaczonym na stacji wykupowej w celu dokonania odstawy surowca, organa Ochrony Skarbowej mają prawo tego samego dnia skonfiskować cały, znajdujący się u niego zapas surowca. Poza tym plantator taki zostanie ukarany i pozbawiony prawa uprawiania tytoniu w przyszłości.

Plantatorzy Tytoniu!

Jako Dyrektor Polskiego Monopoliu Tytoniowego, a równocześnie dawny plantator tytoniu, wzywam Was, byście rozważili dobrze, jakie korzyści — poza zadowoleniem moralnym z powodu spełnienia obowiązku wobec Państwa — odniesiecie, gdy wszystkie tyton z Waszych zbiorów odstawiacie do stacji wykupowych, z drugiej strony, jakie straty poniesiecie, gdy z niskiej chęci zysku tyton sprzedacie nielegalnym handlarzom lub też zatrzymacie dla siebie.

Spodziewam się, że ocenicie należycie, gdzie leży Wasz honor, obowiązek, korzyść i interes.

A zatem przywoźcie natychmiast tyton do stacji wykupowych, gdzie czeka Was zapłata i premie.

Dyrektor Polskiego Monopoliu Tytoniowego
E. Nadulski

Komunikat

Aby dać możność wykupania się szerszym masom ludności miasta Białegostoku Łaznia Miejska w okresie przedświątecznym zostaje uruchomiona codziennie począwszy od dnia 17 XII do dnia 22 XII, 45 r. od godz. 10-tej do 18-ej.

Ceny biletów: wojskowi — przysic 5 zł, wanny 20 zł. Cywilni — przysic 10 zł, wanny 25 zł.

Z uwagi na przepełnienie oraz na możliwy brak światła w godzinach wieczornych uprasza się chętnych do kąpieli odbywać ją w godzinach rannych.

OGŁOSZENIE

Wyroby P.M.S., a mianowicie wódki czyste i spirytus butelkowany są sprzedawane po cenach detalicznych, tzn. z butelką.

Wyroby P.M.S. wydaje się za zwrotem czystych, próżnych butelek typu monopolowego.

Za przyjęte butelki płaci się oddawcy aż do odwołania:

za butelkę: 1 litr 2 zł, 4
1 2 „ 3 „
1 4 „ 2 „

Przyjęciu podlegają tylko takie zwrotne butelki po wyrobach monopolowych, które odpowiadają następującym warunkom:

a) nie mają pęknięć, szczerbanów, szkła, b) są czyste, bez zanieczyszczeń, pleśni, nalektem, naftą, olejami, cuchnącymi płynami i t. p.

Butelki fasuowe odbiegające od typu monopolowego, stosowane przy wódkach gatunkowych przyjęciu nie podlegają.

Jednocześnie wytwórnia P.M.S. w Białymstoku ul. Jarowiecka 26 zawiadamia, że rozpoczęła skup butelek od ludności w ilości nie mniejszej niż 100 butelek jednej pojemności na warunkach wyżej wymienionych.

Święta młde spędzisz, gdy tort w Białostockiej Spółdzielni Spożywców na będzie. Zamówienia przyjmują wszystkie sklepy.

Skradziono orzeczenie wojskowe Nr 2766 na nazwisko Rogalska Zenaida zam. Sobieskiego 2 m 3

Zawiadomienie

Wydział Apropowizacyjny Zarządu Miejskiego podaje do wiadomości, że wszystkim dzieciom do lat 12 tu będą wydawane słowki suszone w ilości 300 gramów, pojedynczej tabliczki czekolady i po jednym kawałku mydła toaletowego.

Wszystkie instytucje i zakłady pracy winny składać imienne listy dzieci w celu przydziału wyżej wymienionych artykułów w Miejskim Wydziale Apropowizacyjnym pokój № 1.

Dzieci rodzin zmobilizowanych mogą otrzymać słowki, czekoladę i mydło na podstawie podanych również w Miejskim Wydz. Apropiz. pokój № 13.

Termin składania list na powyższe artykuły, jak również na cukierki i mleko skonsumowane upływa z dniem 31 grudnia 1945 r.

Po wskazanym terminie żadne podania nie będą uwzględniane.

FABRYKA GILZ

„SOKÓŁ”

W. Kwaśniewski i F. Pacholczyk
obecnie Eódz, Gdańska 111, tel. 110-14
wznawia produkcję

Zgubiono kartę demobilizacyjną Nr 195 wydaną przez R.R.1. Białystok na nazw. Berdowski Stanisław zam. Kr. szewskiego 21/3

Zgubiono zaświadczenie P. C. K. w B. ku na nazwisko Popko Jadwiga, zam. w Starosielcach.

Urząd Wojewódzki, Oddział Przemysłu Spożywczego potrzebuje kilku pracowników (dzw.) umysłowych. Zgłoszenie — pokój 4 w gm. od 10-12 ej codziennie.

Skradziono orzeczenie wojskowe Nr 2578 i kartki żywnościowe na nazwisko Muchańska Emilia zam. Antoniusz Fabryczny 16-1.

JAN RODE

pracownik Urzędu Pocztowego

zmarł nagle dnia 16. XII. przeżywszy lat 33

Ekspozycja zwłok z doposażeniem przy ul. Stołecznej 43 odbędzie się dnia 18. XII. o godz. 14-ej.

Ogłoszenie

o wydawaniu cukru, mydła toaletowego, mydła do prania i herbaty

Od dnia 15 grudnia r. b. będą wydawane wyżej wymienione artykuły na grudniowe karty żywnościowe wydane przez Zarząd Miejski w B. Łoku.

Kat.	Nr kup.	cukier	Nr kup.	mydło toaletowe	Nr kup.	mydło do prania	Nr kup.	herbata
1	9	0,5 kg.	18	1 kaw.	11	0,2 kg.	19	20 gram.
11	1	0,4 „	—	—	—	—	—	—
12	1	0,25 „	—	—	—	—	—	—

Cena cukru 17 zł. za 1 kg.
m. do prania 20 „ — zł za 1 kg.

Cena mydła toalet. 4,80 zł. za 1 kaw.
herbary 160 „ — zł za 1 kg.

Wydają wszystkie sklepy Biał. Spółdz. Spożyw. Spółdz. Roln.-Handl. „Braciszki” oraz Obwodowe Punkta Rozdziałowe.

Termin wydawania kończy się z dniem 15-go stycznia 46 r.

BATERIE za rali-
cruntem
ZIĘD. WARSZ. FABRYK BATERII
„AHA” „CARBOCHEMIA” „SATURN”
WARSZAWA SREBRNA 16

Wojewódzki Wydział Apropowizacyjny potrzebuje rutynowane maszynistki. Warunki dobre. Zgłoszenia w godzinach 8-10 rano przyjmuje się w pokoju №138 pierwsze piętro.

WIALNIA zbożowa z tryjerem do sortowania ziarna automatyczna do celów gospodarczych, kompletna, nowa, okazjnie sprzedam. Walszawa, Poznańska 35, Pałaszewski.